

Laborator 6

I. Aplicații pentru utilizarea diagramelor de amplificarea sistem 1gdl cu amortizare

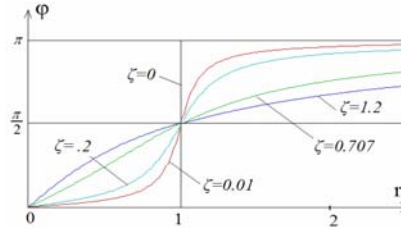
Aplicație #1, suport fix. Asupra masei unui sistem cu un grad de libertate de parametri $m=20$, $c=80$, $k=2000$, acționează forța armonică $f(t)=F_0 \cdot \cos(\omega \cdot t)$. Să se determine folosind diagrama (Fig.1) amplitudinea deplasării masei și întârzierea deplasării în urma forței (Fig2) pentru $\omega=0$, $\omega=10$, $\omega=11$, $\omega=20$.

R: Se desenează sistemul m, c, k ; se calculează ω_0 , c_0 , ζ , r :

$$\omega_0 = \sqrt{k/m} = 10, \quad \zeta = \frac{c}{2m\omega_0} = 0.2, \quad \dots, \quad r_3 = 11/10 = 1.1$$

Se evaluează amplificarea deplasării față de deformarea statică prin considerarea ordonatei $A(1.1)=2.05$. Amplitudinea răspunsului armonic este $|Z|=F_0/k \cdot 2.05$.

$$A = \frac{1}{\sqrt{(1-r^2)^2 + 4\zeta^2 r^2}}$$

$\phi(r)$ întârziere depl. Față de forță

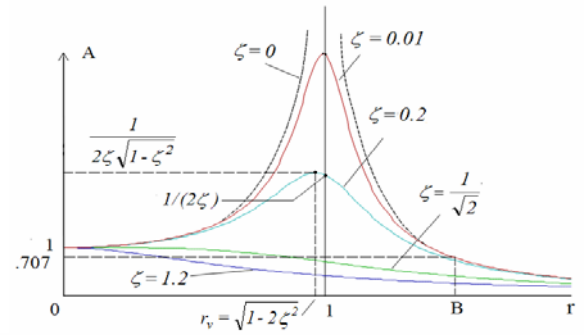

Fig. 1. Modulul $A=|Ac|$

Aplicație #2, suport fix. O forță armonică de amplitudine $F_0=20N$ acționează asupra masei $m = 10kg$ a sistemului 1GDL de $k=1000$ și $c=40$ Ns/m.

Folosind graficul alăturat estimați forța care se transmite suportului (prin arc + amortizor) la frecvențele $f=4$ Hz și $f=1.75$ Hz?

R: $\omega_0 = \sqrt{k/m} = 10$ [rad/s];

$$c_0 = 2m\omega_0 = 2 \cdot 10 \cdot 10 = 200;$$

$$ze = c/c_0 = 40/200 = 0.2;$$

$$r_1 = 4 \cdot 2\pi/10 = 2.5$$

$$F = 0.2 \cdot F_0$$

$$r_2 = 1.75 \cdot 2\pi/10 = 1.1$$

$$F = 2.4 \cdot F_0$$

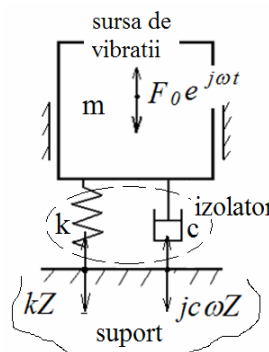
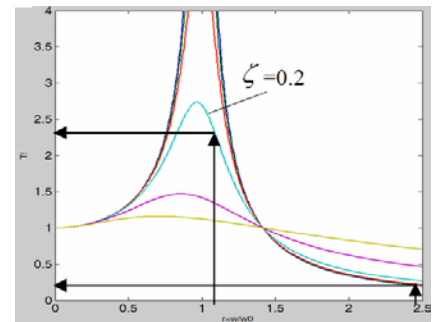

Fig.12 Forța transmisă

$$|T_f| = \left| \frac{F_t}{F_0 e^{j\omega t}} \right| = \sqrt{\frac{1 + 4\zeta^2 r^2}{(1-r^2)^2 + 4\zeta^2 r^2}}$$

Aplicație #3, deplasare suport. Un bloc electronic de $m=2$ kg este plasat pe un izolator de caracteristici k, c (de estimat), pentru a diminua transmiterea vibrațiilor de la șasiu. Să se limiteze la $X=6mm$ amplitudinea vibrațiilor blocului electronic ca răspuns la vibr. armonică a șasiului $y(t)=0.01 \cos(2\pi 6 \cdot t)$ ($f=6$ Hz și amplitudinea $Y=10$ mm).

R: Transmisibilitatea absolută a deplasărilor este:

$$|T_a| = \frac{X}{Y} = \frac{0.006 \text{ (bloc)}}{0.010 \text{ (suport)}} = 0.6 \text{ Se trasează o linie orizontală de}$$

ordonată $|T_a|=0.6$ care intersectează curbele de transmisibilitate abs. a deplasărilor. Se alege o curbă asociată unui raport de amortizare convenabil ($\zeta=0.1$). Corespunzător punctului de intersecție se extrage abscisa $r=1.7$.

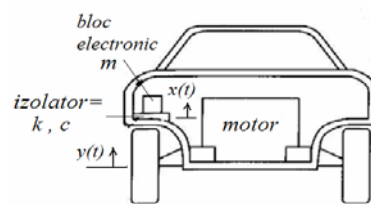

Fig6. Bloc electr. izolat de vibrații

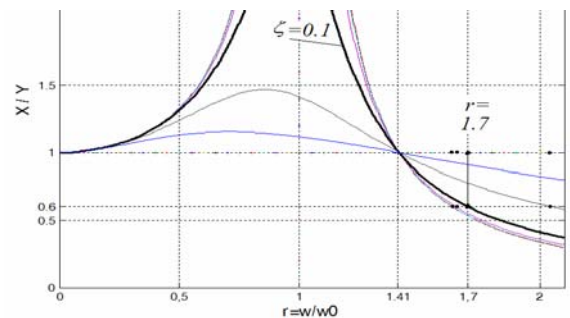

Fig. 7. $X/Y=0.6$ taie curba $\zeta=0.1$ și se extrage r

$$\text{Din relația } r = \frac{\omega}{\omega_0} = \frac{2\pi f}{\sqrt{k/m}} \rightarrow 1.7 = 2\pi 6 / \sqrt{k/2}$$

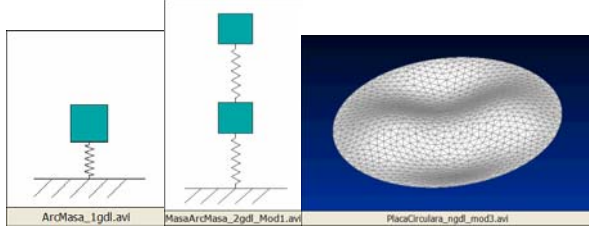
1.se extrage k asociat izolatorului: $k=984$ N/m, 2.se calculează constanta de amortizare c :

$$\zeta = \frac{c}{c_0} \Rightarrow c = \zeta c_0 = \zeta 2\sqrt{km} = 8.87 \text{Ns/m}$$

$$|T_a| = \frac{|x|}{|y|} = \frac{X}{Y} = \sqrt{\frac{1 + 4\zeta^2 r^2}{(1 - r^2)^2 + 4\zeta^2 r^2}}$$

II. Moduri de vibrație ale sistemelor discrete

1. Se vor vizualiza și comenta **animații** ale unor sisteme discrete cu 1, 2 și n grade de libertate (element finit):

, Parbriz logan Mod 1,2,3,4,5,12; Sand Vibration Patterns

- Chladni Plate.avi Sistem evacuare Mod1,2; Filmare Tacoma Narrows Bridge Collapse, vibrații țesuturi: Process of Hearing Animation.wmv (<2minute), Cochlear animation.wmv (1')

2. Sistemele discrete cu n grade de libertate pot vibra în n moduri de vibrație.

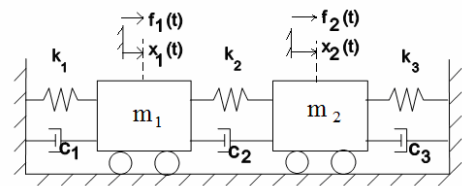
3. Un **mod de vibrație** este descris de frecvența naturală de vibrație ω_{0k} și de forma de vibrație asociată Λ_k în care toate masele vibrează cu aceeași frecvență (ω_{0k}).

4. Exemplu numeric: Se reia sistemul din figura 2.1 considerând cazul vibrației fără amortizare și neforțat $c_i = 0, i = 1, 2, 3$. și $f_i = 0, i = 1, 2$. Ecuatiile diferențiale (2.25) devin:

$$\begin{bmatrix} m_1 & 0 \\ 0 & m_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \ddot{q}_1 \\ \ddot{q}_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} k_1 + k_2 & -k_2 \\ -k_2 & k_2 + k_3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} q_1 \\ q_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad (2.38)$$

4.1. Considerând valorile $m_1=5, m_2=10, k_1=2, k_2=2, k_3=4$, se obțin următoarele ecuații diferențiale de mișcare:

$$\begin{bmatrix} 5 & 0 \\ 0 & 10 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \ddot{q}_1 \\ \ddot{q}_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 4 & -2 \\ -2 & 6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} q_1 \\ q_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

4.2. Cele două moduri de vibrație ale sistemului (două mase și trei arcuri) sunt: (ω_1, Λ_1) și (ω_2, Λ_2) sau:

Mod #1, deplasarea maselor în fază la frecvența $\omega_1 / (2\pi)$

$$\omega_1 = \sqrt{\frac{2}{5}}, \Lambda_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

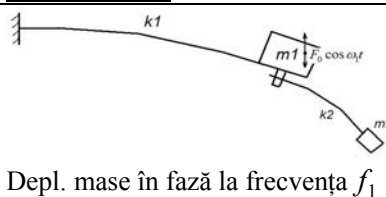
Mod#2: deplasarea maselor în antifază la frecvența $\omega_2 / (2\pi)$

$$\omega_2 = 1, \Lambda_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

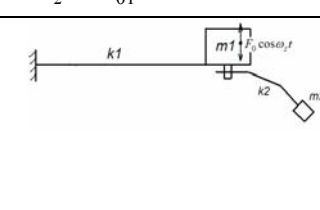
Legea de mișcare a întregului sistem se obține prin suprapunerea celor două moduri de vibrație.

4.3. Similar sunt două moduri de vibrație ale sistemului (motor, absorbitor) $m_1-k_1-m_2-k_2$:

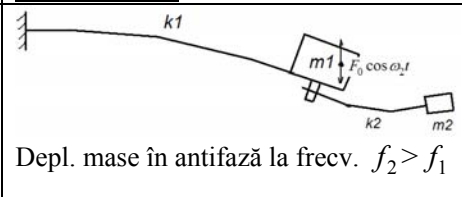
Mod #1 la $\omega_1 < \omega_{01} = \sqrt{k_1/m_1}$

la $\omega_2 = \omega_{01} \rightarrow m_1 = \text{fix}$

Mod #2 la $\omega_2 > \sqrt{k_1/m_1}$

III. Experimente

1. Se pornește sistemul (2 mase, 3 arcuri) în modul 1 de vibrație și în modul 2 aplicând deplasare armonică asupra unei mase; se observă frecvențele naturale și direcția

2. Se adaugă o masă și un arc; pornește sistemul (3 mase și 4 arcuri) în fiecare din cele 3 moduri de vibrație.

Modul #1: ω_1, Λ_1

Modul #2: ω_2, Λ_2

Modul #3: ω_3, Λ_3

